

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2949

Vragen van de leden **Willemse-van der Ploeg** en **Çörüz** (beiden CDA) aan de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Justitie over *het bericht «Ouderen prooi van overvallers»* (ingezonden 1 april 2010).

Antwoord van minister **Hirsh Ballin** (Justitie) (ontvangen 19 juli 2010).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het bericht «Ouderen prooi van overvallers»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het u bekend onder welke voorwendselen en/of op welke wijzen overvallers zich toegang tot de woningen van senioren verschaffen?

Antwoord 2

De politie is goed op de hoogte van de verschillende manieren waarop deze overvallers te werk gaan en onder welke valse voorwendselen zij zich toegang tot een woning proberen te verschaffen.

Vraag 3

Welke zijn de materiële en met name ook de immateriële gevolgen van een overval voor deze oudere slachtoffers?

Antwoord 3

Overvallen hebben zowel materieel als immaterieel grote gevolgen voor het slachtoffer. Bij de materiële gevolgen gaat het vaak om diefstal en beschadiging van eigendommen in de woning en om financiële schade die het slachtoffer door eventueel letsel opgelopen heeft. Overvallen hebben daarnaast vaak emotioneel en psychisch een grote impact op de slachtoffers. Lange tijd na de overval zijn ze nog angstig en kampen met onveiligheidsgevoelens. Voor senioren wringt dit des te meer, omdat uit onderzoek blijkt dat ouderen zich méér dan jongeren onveilig voelen en bang zijn slachtoffer te worden van criminaliteit.

¹ Algemeen Dagblad, 31 maart 2010.

Vraag 4

Welke hulp wordt senioren geboden om de materiële en met name ook de immateriële gevolgen van een overval op te vangen? Wat kan Stichting Slachtofferhulp specifiek voor ouderen betekenen en wat zijn de resultaten van de geboden hulpverlening?

Antwoord 4

Om de gevolgen van een overval op te vangen kan een slachtoffer terecht bij Slachtofferhulp Nederland en het Schadefonds Geweldsmisdrijven. Slachtofferhulp Nederland biedt praktische, juridische en emotionele ondersteuning aan slachtoffers, ook aan senioren. Deze bestaat vaak uit praktische ondersteuning zoals bij het invullen van verzekeringspapieren en (indien een verdachte is aangehouden) bij het voegen in het strafproces. Ook is Slachtofferhulp Nederland beschikbaar als slachtoffers over het voorval willen praten, in het kader van de verwerking. Slachtofferhulp Nederland zal indien nodig doorverwijzen naar een specialist, zoals een psycholoog. Slachtoffers zijn volgens evaluaties over het algemeen tevreden met de geboden ondersteuning van Slachtofferhulp Nederland. Slachtofferhulp Nederland kan bovendien helpen bij het aanvragen van een uitkering uit het Schadefonds Geweldsmisdrijven, mocht een slachtoffer hiervoor in aanmerking komen. Indien het slachtoffer is bedreigd met een wapen tijdens de overval, dan is dit het geval, omdat ook dreigen met een wapen gerekend wordt tot het vereiste van «ernstig letsel» om voor een uitkering uit het Schadefonds in aanmerking te komen. Bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven kan men tevens een beroep doen op de *Tijdelijke beleidsregels stimulering preventieve maatregelen woning- en bedrijfsovervallen*. Deze voorzien in een subsidie van maximaal € 1000,- voor slachtoffers die in 2010 overvallen zijn en die maatregelen getroffen hebben om zich hiertegen beter te beschermen.

Vraag 5

Welke mogelijkheden voor preventie van huisovervallen worden momenteel benut en welke instanties zijn daarbij betrokken? Deelt u de mening dat extra inzet op preventie specifiek voor deze doelgroep zeer wenselijk is, nu deze doelgroep relatief vaak slachtoffer is? Welke mogelijkheden ziet u hiervoor?

Antwoord 5

Voor de preventie van woningovervallen worden momenteel dezelfde mogelijkheden die als in het Politie Keurmerk Veilig Wonen worden voorgestaan. Het gaat dan met name om het aanbrenge van een stevige kierstandhouder op de voordeur, zodat deze niet van buitenaf met geweld geopend kan worden, en ten tweede het bevorderen van alertheid om niet zomaar de deur voor onbekende personen open te doen. Met de toename van het aantal huisovervallen op senioren achten we een extra preventieve inspanning voor deze kwetsbare groep wenselijk. De landelijk overvalcoördinator onderzoekt daarom in samenwerking met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) de mogelijkheden om preventieve maatregelen tegen woningovervallen te ontwikkelen. De resultaten zijn verwerkt in de onlangs in het kader van het Politie Keurmerk Veilig Wonen door het CCV uitgebrachte flyer «Verklein het risico op een woningoverval».

Vraag 6

Ziet u mogelijkheden voor een voorlichtingscampagne via door ouderen veel benutte media, en is het gewenst daarbij veldpartijen te betrekken?

Antwoord 6

Hoewel het wenselijk is dat senioren preventieve maatregelen treffen tegen overvallen, dient communicatie hierover evenwichtig plaats te vinden. Het aantal overvalslachtoffers onder 55-plussers is met 96 in 2008 en 160 in 2009 relatief klein. Grootschalige voorlichtingscampagnes kunnen dan een averechts effect sorteren, wanneer ze veel onrust onder senioren teweegbrengen. Onze voorkeur gaat daarom uit naar gerichte voorlichting, bijvoorbeeld via de politie in het bredere kader van het Keurmerk Veilig Wonen of een project «senioren & veiligheid», of via de ouderenbonden of de woningbouwvereniging.

Vraag 7

Is er een profiel te maken van de thuisovervallers op oudere burgers? Is het bekend hoe zij hun slachtoffers kiezen? Hoe groot is de pakkans, en welk percentage van de overvallen worden opgelost?

Antwoord 7

De Taskforce Overvallen laat momenteel een nadere analyse uitvoeren naar het daderprofiel van overvallers, onder wie ook overvallers op woningen. In afwachting daarvan kunnen we u alleen deelgenoot maken van de algemene indruk bij de politie dat woningovervallers zich regelmatig baseren op (onbedoelde) tips uit de omgeving van het slachtoffer. (Bijvoorbeeld een kleinkind heeft zich laten ontvallen dat zijn oma en opa heel rijk zijn. In de verwachting van een flinke buit wordt vervolgens de overval beraamd.) Van de 96 woningovervallen op 55-plussers in 2008 zijn er tot nu toe 17 opgelost (18%) en van de 160 in 2009 zijn dat er 32 (20%). De aanpak van zo'n ernstig en ingrijpend delict als overvallen heeft ook in 2010 onverminderd prioriteit van politie en justitie.